

Aspudden

Aspuddens bostadshus från 1910-talet kantar Hägerstensvägen. Flygfoto Stockholms Stadsmuseum, Oscar Bladh 1932.

Det gamla torpet Aspudden med sitt markområde köptes 1894 av det nybildade Byggnads AB Manhem. Det privata byggnadsföretaget hade en idell och social inriktning. På närbelägna Liljeholmen fanns många fabriker och verkstäder men få bostäder. Till Aspudden inbjöds därför arbetare och tjänstemän att bo i fina nybyggda lägenheter.

Områdets alla fördelar annonserades ut i den lilla skriften "Något för Eder", i vilken vi också får veta att en lägenhet om 2 rum och kök kostade från 330 kr per år. Hyresgäster lockades också med idrotts- och lekplatser, biograf, butiker, folkskola, koloniträdgårdar och telefonstation. För den andliga välfärden fanns S:t Sigfrids kyrka som 1904 flyttats från Vasastan till norra delen av Aspudden.

Den första utbyggnaden av Aspudden på 1910-talet skedde utmed den breda Hägerstensvägen och angränsande områden efter en stadplan, som ritats av arkitekten P O Hallman 1906. Här skapades en intim bostadsmiljö med öppna planterade gårdsrum. Bostadshusen byggdes i två och tre våningar med många smålägenheter. Arkitekterna Georg Hagström, Frithiof Ekman och Albin Brag ritade husen i en enkel jugendstil, som då var på modet. När Södra Förstadsbanan 1911 öppnade spårvagnslinje

mellan Liljeholmen och Aspudden, en resa som kostade 5 öre, blev det lättare att nå den nya förstaden.

I det närbelägna Vinterviken startade redan 1865 den första fabriken för tillverkning av nitroglycerin i industriell skala. Alfred Nobels patenterade uppfinning av en fungerande tändare och av dynamiten gjorde ämnet användbart som sprängämne. Genom instiftandet av Nobelpriset 1901 blev Alfred Nobel själv internationellt känd.

I den kuperade terrängen norr om Hägerstensvägen byggdes, särskilt på 1930- och 40-talet, lamellhus och punkthus och under senare tid även villor.

Närheten till innerstaden, den varierade bebyggelsen och de lummiga grönområdena med fina promenadvägar bort mot Hägersten och Vinterviken gör att reklamen i den gamla skriften är aktuell än i dag: "Nummer ett af alla förstadsamhällen tills nu är Aspudden. Och den vill så förblifva. Därför är Aspudden något för Eder!"

Tunnelbanestation Aspudden invigdes 1964.